

BREDASCHÉ

STAAT-; LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Dingsdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK.

BLAD.

27 October.

FRANKRIJK

PARIS, den 26sten October.

Het konink van den heer Thiers, de *Constitutionnel*, kondigt de commissie aan van het ministerie met de volgende bewoordingen:

Het kabinet van den 1sten Maart treedt af. Het bewestzijn zijner plichten jegens den koning en het land schreef hetzelfde als besluit voor. Een zwaarwichtig groot verschil is er gezeten omtrent de belangrijkste punten van de openingsaanpraak der kroon.

De graaf Mole en de marschak Szász zijn op Saint-Cloud ontboden geworden. Niets is er uitgelekt over den uitslag dier bijeenkomsten.

De hertog van Broglie is eveneens bij den koning ontboden. Het schijnt zeker dat deze staatsman, die geweigerd heeft om deel uit te maken van het kabinet van den 1sten Maart, evenmin den 22sten October gezind is om tot eene nieuwe combinatie te behooren.

Men verzekerde dezen avond dat eene telegraphische depeche aan den heer Guizot was gezonden, om hem uit te noodigen zich onmiddellijk naar Parijs te begeven.

Het meest algemeene gevoelen was dezen avond, dat het toekomstig ministerie zou zamengesteld wezen uit eene vereeniging van leden van de kabinetten van 15 April en 12 Mei. Maar de zaak schijnt nog niet ver gevorderd.

De zinsnede waarover tusschen den koning en zijne ministers verschil is ontstaan, alhoewel niet bepaald vermeld, is echter gemakkelijk op te maken uit een artikel van den *Constitutionnel* van den vorigen dag, over de verklaring in het postscriptum van het memorandum van den 3den October vervat. Daarin worden zij terechtgewezen, die deze verklaring eene verklaring van vrees genoemd hebben. Hoe kunnen men, zegt de *Constitutionnel* aldus eene verklaring betitelen, in welke eene magtige natie, alleen staande tegenover vier andere, even magtig en onderling verbonden, te komen geeft? Ik bakken u de grenzen af, in welke gij in de uitvoering van het traktaat dat gij gesloten hebt, niet komen zult, zonder dat ik er mij tegen verzet. Men mag het er dus voor houden, dat in de zinsnede die tot de afreding der ministers heeft geleid, een aanval der mogelijkheden tegen Egypte tot een *casus belli*, met andere woorden tot eene oorlogsverklaring tegen Frankrijk werd gemaakt. Eene tweede zinsnede van het ontwerp, waarop dit geval van oorlog gegrond was, was mede door den koning afgewezen.

De heer Guizot, die gelijk de *Constitutionnel* meldt, door middel van den telegraaf herwaarts ontboden was, werd tegen Dinsdag den 25sten alhier verwacht. Velen wisten dat het ministerie ditmaal niet van langen duur zal zijn, hetgeen in de tegenwoordige omstandigheden des te noodzakelijker is, daar de opening der kamers reeds aanstaande. Woensdag, den 28sten, moet plaats hebben, en men doet een meenen promogeren, indien het kabinet nog niet gevormd was.

In de hoofdstad is het tot nog toe rustig.

De koning zal op morgen het paleis der Tuileries weder komen betrekken.

De *Moniteur* bericht, dat de gepensioneerde luitenant-generaal baron Petit, pair van Frankrijk, is benoemd tot kommandant der Invaliden, ten vervanging van den overleden luitenant-generaal baron Thiers.

Al de regimenten kavallerie en artillerie hebben thans autorisatie gegeven om contracten aan te gaan voor het voltallig maken hunner compagnieën. Men spreekt ook van het zamentrekken van eene aanzienlijke hoeveelheid ruitarij in den omtrek van Lunéville.

Het dagblad van Toulon, *la Sentinelle de la Marine*, van den 18, meldt dat het smaldeel van het reserve op negen zeilen zal varen gebragt. Van onder verschiedene fragatten, het zal den naam voeren: *Isandre d'Inouïon de la Méditerranée*, en van het gloodschip in den haven afscheidend blijven. De admiraal Lalonde, die den 25sten te Toulon was, en naar men zegt het bevel op zich

namen van een gedeelte van ons tweede eskader. De schout-bij-nacht Hugon, zou, volgens geruchten, tot den rang van vice-admiraal worden verheven.

Het hof van cassatie heeft de voorziening verworpen van den procureur-generaal van Limoges, tegen het vonnis in appel van de rechtbank te Tulle in de correctionele zaak betrekkelijk de tegen Mme. Lafarge ingebrachte beschuldiging van diefstal.

De Madridsche correspondentie van den 15len October deelt thans bijzonderheden mede over hetgeen te Valencia heeft voor de abdicatie van koningin Christina voorgevallen is. *Españero* en de verdere ministers zijn in den namiddag van den 15den en in den nacht van den 16den te Valencia aangekomen; zij hebben den gebruikelijken eed in handen der koningin afgelegd, doch zonder de grondslagen van hun programma aan te bieden. *Españero* is met de koningin alleen in conferentie gebleven tot middernacht. Toen zijn de ministers weder op het paleis ontboden, die nu omtrent de bepalingen voordroegen in welke zij wilden dat de koningin toestemde. Deze vorderde dezelve in geschrift, waartegen zij zich lang verzetteden, tot eindelijk en op aandrang van *Españero* de minister van justitie *Becerra* dezelve op het papier stelde. Zeer legendarige woordenwisselingen rezen er alstoen tusschen de koningin en hare ministers, die tot in den vroegen morgen van den 16den voortduurden. De ministers vorderden van de koningin af, dat zij bij een manifest de geheele tot dusver gevolgde staatkunde afkeurde, dat zij de cortes ontbond, de wet op de *ayuntamientos* schorsde, de leden der junta bekrachtigde, en dezelve in permanente actie deel blijven tot op de bijeenkomst der nieuwe cortes.

In strijd met het bovenstaande zegt het *Journal des Débats*, dat de koningin geene tegenwerpingen bij de aanbieding van dit programma gemaakt had, maar ter zijde in een kabinet was gegaan, den hertog der overwinning aldaar ontboden en tot hem alleen gezegd had: „*Españero*, ik doe afstand van het regentschap, terwijl zij door niets meer was te bewegen geweest om van besluit te veranderen, en onmiddellijk daarop het besluit van abdicatie geteekend had, welk stuk alsmede de ordonnantie tot ontbinding van de cortes, zijnde dit laatste een dag vroeger dan het eerste geteekend, in eene buitengewone Madridsche courant van den 15den is opgenomen. De acte van abdicatie is van den volgenden dag:

„De tegenwoordige toestand des volks en de zwakte staatsmijner gezondheid hebben mij tot het besluit gebragt, afstand te doen van het regentschap des rijks, hetwelk mij, getuende de staatsjarige leeftijd mijner dochter *Isabella II*, in 1833 door de koninklijke decreten, de cortes der natie werd opgedragen en zulks, in weerwil van de dringende beden, welke mij door mijne raadslieden, met de mijn eigen trouw en vaderlandsheide, zijn gedaan, ten einde mij te bewegen, om, ten minste tot de ophanden vergadering der cortes, het bewind te blijven voeren, omdat zij dit voor het land en het algemeen welzijn, nuttig achten; — Daar ik echter mij niet kan vereenigen met eene enkele der eischen des volks, welke mijne raadslieden vermeenen, dat in overweging moeten worden genomen, ten einde de gemoederen tot bedaren te brengen, en sinds den tegenwoordigen staat van zaken een einde te maken, zoo geloof ik in het belang der natie te handelen, door van het regentschap afstand te doen. Ik hoop, dat de cortes tot die hoogte en gewijze zal bereiking personen zullen benoemen, welke in staat zijn het volk die van geluk te verzekeren, waarop het door zijne deugden aanspraak heeft. Mijne doordringende dochter bevelijk der natie aan, dat zij, die, volgens den geest der constitutie, het rijksmoeten bevelen tot aan de vergadering der cortes, hebben mij te vele lijken en wonden knochtheid gegeven, dan dat ik kan dit geheiligde punt met het grootste welbehagen zoude toevertrouwen. — Vervolgende de dezelve hare geheele en volle werking verkrijgt, heb ik ondergeschikt ik deze acte van afstand, welke ik, in tegenwoordigheid der raadslieden en corporatie dezer stad, ter hand stel, aan de

van mijnen raad, dien ik gelast, dezelve ten behoorlijken tijde aan de cortes aan te bieden.

Valencia, 12 Oct. 1840.

(Get.) MARIA CHRISTINA.

Men reende te Madrid dat de koningin den 13den aan boord der stoomboot *Maseppa* van Valencia vertrokken was; men dacht dat zij te Florence haar verblijf zou kiezen.

Het ministerie, aan wie voorloopig tevens het regentschap is opgedragen, dacht men dat spoedig met de koningin *Isabelle* en hare zuster in de hoofdstad zou terugkeeren. De sterkste steun van dit regentschap was voorzeker de 25000 man troepen die te Madrid en in den omtrek bijeengetrokken zijn. Wat het definitief regentschap betrof, men sprak van hetzelfde aan *Espartero* alleen te geven, of den heer *Ferres* en andere hoofden der beweging hem toe te voegen. Er was ook gesproken van den infant don *Francoiscus da Paula* doch de partij der beweging verklaarde zich sterk tegen dien Prins.

Ter beurs waren heden (23 October) de fondsen genoteerd: 5 pCt. 105,75; 3 pCt. 72,30; Nap. r. 99,50; Sp. Ardoins 21½; Rom. L. 97 drie achste.

(Van den 24sten.) De koning is heden op de Tuilerien teruggekeerd.

De *Moniteur* vermeldt dat Z. M. den graaf *Serrurier* de bijzondere zending opgedragen heeft, om namens hoogstdezelve koning *Willem II* der Nederlanden, met zijne troonsbeklimming geluk te wenschen. De heer *Serrurier* is reeds naar 's Hage vertrokken.

De ministeriele crisis is niet verder gevorderd. Sommige bladen, onder anderen *le Commerce*, vermelden dat de heer *Thiers* aan het verlangen des konings toegegeven en bewilligd had in het weglaten uit de openingsaanspraak van de zinsnede, die tot het bevel der ministers om hunne demissie te geven heeft geleid; als mede dat hij afgezien had van het voornemen om bij de kamers de aanvraag te doen van nog meer buitengewone credieten en het order de wapenen roepen van nog 150,000 man. Dit alles was in twee bijeenkomsten tusschen den koning en den heer *Thiers* geschied, ten gevolge waarvan het ministerie zou aan de zaken blijven. De *Constitutionnel*, daarentegen, weersprekt deze en ook ter beurt verspreide geruchten, dat het kabinet ten gevolge van nieuwe beraadslagingen zich met de kroon verstaan had. Deze geruchten waren van grond onbloomt. Het scheen integendeel zeker, dat er niets zou beslist worden vóór de komst van den heer *Guizot*, die uiterlijk tegen aanstaanden Maandag verwacht wordt.

La Presse en het *Journal des Débats* weerspreken het door de bladen van de aftredende ministers gegeven bericht, dat de heer *Molé* te St. Cloud zou ontboden en met de vorming van een ministerie belast zijn.

De *Courrier Français* en de *Siècle* beweren dat de breuk tusschen de ministers en de kroon onherstelbaar is; de *Temps* vermeent dat er nog niets beslist is; en *la Presse* spreekt er van, dat de gegeven demissie wel niet ernstig gemeend kon zijn, en naar sommigen wilden, slechts een behendig uitgedacht middel was om de linker zijde gewilliger te maken in de keus van den president der kamer van gedeputeerden en vervolgens ten aanzien der minneden van het adres in antwoord op de kroonrede.

Volgens de gemeene overtuiging der menigheheid was de zinsnede van het adres, die tot de scheuring geleid heeft, niet anders als volgt gesteld:

„Ik heb langen tijd aan Europa al de opofferingen gedaan die met de waardigheid van Frankrijk bestaanbaar waren. Ik heb deze opofferingen gedaan om den vrede met de mogendheden te behouden en de beschaving te behoeden voor de afgrijselijkheden van den oorlog. Ik weet echter wat ik verschuldigd ben aan Frankrijk, aan de eer van mijnen naam en aan den roem van mijn land; en indien wij den vrede bewaren, knut gij, verzekerd zijn dat wij denzelfden slechts behouden op voorwaarden, waarover Frankrijk het recht zal hebben, zich zelven toe te juichen.”

In den *Moniteur parisien* las men het volgende: „Verontwaardigde geruchten van verschillenden aard hebben heden (gisteren) te benze geloopt. Deze geruchten hebben niet den minsten grond.”

De instructie in de zaak van *Darmes* heeft, naar de *Gazette des Tribunaux* meldt, tot de ontdekking geleid van den eigenaar der karabijn, waarmede *Darmes* zijnen aanslag heeft gedaan, en zou daarom de mededeelzaamheid heiten twijfel zijn, alhoewel de mededeelingen nog niet stellig bekend waren.

De stoomboot *Goster* die te Marseille uit den Levant werd verwacht met nadere tijdingen, op de reize schade bekomen hebbende, heeft zijne depeches aan een ander vaartuig overgegeven, dat van Malta te Marseille aankomen is. Deze depeches worden alhier geacht. Intusschen heeft men over Malta tijdingen uit Alexandrie tot den 7den October, die echter weinig naders behelzen dan de vorige berichten van den 3den. Alleen wordt in deze brieven de reeds over Duitschland bekende, bezetting van Saida door de bondgenooten bevestigd.

De binnenlandsche fondsen zijn heden ter beurse op den koers van gisteren nog iets gerezen. De notering was: 5 pCt. 106,10; 3 pCt. 73; Nap. r. 99,65; Sp. Ardoins 22; Rom. L. 97¾.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 23sten October.

Uit Berlijn wordt onder dagtekening van den 19den dezer, geschreven, dat de koning van Pruisen, naar men verzekerde, toen voornemens was op Donderdag den 23sten een reize aan te stan naar de Rijnprovincien, in welke Z. M. acht of tien dagen zoude vertoeven. De generaal *van Boyen* was weder in activiteit gesteld, en zou waarschijnlijk tot minister van oorlog benoemd worden in plaats van den generaal *Rauch*, die door ziekte genoopt wordt zijn ontslag te nemen.

De Nederlandsche buitengewone gezant, de luitenant-generaal *Trip*, heeft Berlijn verlaten, om zijne zending bij het keizerlijk-russische hof te St. Petersburg te volbrengen.

Ook de Hessendarmstadtische regering heeft bij een bevel van den 19den den uitvoer van paarden tot nader bevel verboden.

Te Wenen heeft men brieven uit Göttingen ontvangen, volgens welke de hertog van *Bordeaux* aldaar verwacht werd. Dezelve zouden aanstaanden winter te Venetie doorbrengen, alwaar hij onder rigt in het zeewezen zoude krijgen.

Brieven uit Napels te Rome, ontvangen, schilderen den toestand daar te lande met vrij donkere kleuren af en doen het als van zeker voorkomen, dat de ontevredenheid ingeval van eenen oorlog tusschen de groote mogendheden, spoedig tot openbaren opstand zouden komen. Ongelukkigerwijs zou de regering ook niet veel op de troepen kunnen rekenen. De koning was den 9den voor eenen korten tijd weder naar Siciliën vertrokken.

Brieven uit Gallacz van den 4den October behelzen het volgende: Luidens de jongste berichten uit Zuid-Rusland, was het grootste deel der russische vloot, onder bevel van den admiraal *Lazareff* te Sebastopol vereenigd. Men verwachtte ieder oogenblik het bevel tot inscheeping van de troepen, waarvan er 48,000 man in de Krim zijn bijeengetrokken. De expeditie zal, wanneer zij gevolg heeft, onder het bevel van den generaal *Liders* staan, voor dewelke zijn bestemd 50 batterijen, 6 kompagnien rijdende artillerie, die eveneens te Sebastopol en te Odessa gereed staan.

De *Augsburgsche Zeitung* deelt tijdingen mede uit Konstantinopel van den 4den October, die den gunstigen uitslag van den aanval der bondgenooten op Saida ten volle bevestigen. Den 26sten September verscheen voor die plaats de commodore *Napier* met twee linieschepen, vier stoombooten en het oostenrijksch fregat onder bevel van den aartshertog *Frederik*. Na eene vergeefsche opeischung werden de vestingwerken beschoten en de stad vervolgens door 1000 Engelsche en 200 oostenrijksche zee-soldaten en 1000 Turken stormenderhand veroverd, waarbij de aartshertog *Frederik* onder de eersten was die de geschoten bres beklommen. Toen de overwinnaars de stad binnendrongen, legden 2000 Turken de wapenen neder. Het verlies der overwinnaars was 40 dooden en 70 gekwetsen. De gevolgen dezer verovering waren groot. De geheele Libanon was in opstand geraakt; het onder het bevel van *Ibrahim* staande leger van 10000 man had zich voor een groot deel onttrokken; 60 officieren met meer dan 1000 man hadden zich aan de *Napier* overgegeven om in dienst van den Sultan te treden. *Ibrahim* had met het overschot troepen Balbek verlaten; hij zelf zou naar Damascus gevlugt zijn. Het hoofdkwartier der bondgenooten was den 28sten bij Dschuni. Met verlangen wordt de bevestiging dezer laatstvermelde berichten te gemoet gezien.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 23sten October.

Gisteren zijn van het bureau van buitenlandse zaken de depeches aan onzen gezant te Parijs, lord *Granville*, afgezonden.

De Nederlandsche buitengewone gezant, luitenant-generaal *van der Capellen*, met deszelfs echtgenote, hebben gisteren een bezoek bij H. M. op het kasteel van Windsor afgelegd.

Uit Dover wordt het volgende omtrent de toerusting van onze regering geschreven:

„Door het gouvernement is bevel gegeven, om alle Forten dazer haven, zoo spoedig mogelijk, in staat van verdediging te brengen. Reeds is de hertog van *Wellington* aldaar opgewest, en heeft het kasteel, benevens de batterijen, in ongeschiktheid gemaakt. De hertog heeft verschillende stellingen aangewezen, alwaar kanonnen moeten worden geplaatst. De stad en de andere gedeelten der hoogten zullen ten spoedigste van het noodige geschut worden voorzien. Er worden voorbereidselen gemaakt, om 1500 man infanterie en artillerie te kazerneren. Het 34 en 66 regiment hebben bevel ontvangen, herwaarts te komen.

Volgens eenen brief uit Portsmouth, zal Hr. Ms. schip *Orbina*, van 84 stukken, zoodra hetzelfde te Plymouth in gereedheid zal zijn gebragt, van daar naar Gibraltar en vervolgens naar Malta vertrekken, ten einde zich bij de vloot van den admiraal *Storr* te voegen. De

Cadmus-Couragion heeft zijne vlag geheschen aan boord van het schip *the Queen*, van 1100 stukken, hetwelk liepen kort naar de Middellandsche Zee zal vertrekken.

De schout-bij-nacht sir John Ommaney is tot tweeden kommandant en chef van de engelsche vloot in de Middellandsche zee benoemd. Hij zal zich, aan boord van de *Britannia*, welker vertrek op den 28 dezer is bepaald, derwaarts begeven.

H. M. schepen *Sir Vincent* van 120 en de *Indus* van 84 stukken, benevens verschillende onttakelde vaartuigen van 50 stukken, zijn in dienst gesteld. De *Monarch* en de *Formidable*, elk van 84 stukken, zijn mede met den meesten spoed te Chatham gewapend en uitgerust.

Eene groote hoeveelheid krijgsvoorraad, uit de arsenalen van Woolwich, is aan boord van de schepen *Howe* en *Britannia*, elk van 120 stukken, gebragt; op beide bodems, haast men zich, om de bemanning voltallig te maken; en zich van de noodige levensmiddelen te voorzien.

De *Vanguard*, van 84 stukken, was den 4 dezer te Maltha aangekomen, doch voor den 8 daaraanvolgenden weder vertrokken, om zich naar de kusten van Syrie te begeven.

Het nabij Falmouth gelegen kasteel Pendennis, alsmede het fort van St. Marve zullen in staat van verdediging worden gebragt. Reeds worden er batterijen aangelegd. Volgens bericht uit Falmouth, is Hr. Ms. paketsboot *Sheldrake* naar Liverpool vertrokken, om aldaar zeelieden voor de vloot aan boord te nemen.

Men zegt dat H. K. H. de Prinses *Catharina* eerlang aan den erfprins van Saxon-Weimar verloofd zal worden.

Heden was de fondsnotering: 3 pCt. gec. 87½; Ned. 2½ pCt. 49½, 50, 49½; 5 pCt. 94½; Spanje. 21½; Port. 21½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 25sten October.

Men schrijft uit Antwerpen dd. 22 Oct. De belgische stoomboot *Princes Victoria*, voor welker behoud men vrees voedde, vermits zij sedert maandag ochtend van Hamburg werd verwacht, is zoo even aangekomen, gesleept wordende door eene hollandsche stoomboot, hebbende zij in den storm van zondag (terwijl zij nergens konde binnenvallen) anker, kabels, kettingen en een gedeelte zijlen verloren; ook werd de machinerie zwaar beschadigd. Van de 83 paarden, welke dit schip voor het fransche gouvernement medebragt, bevonden zich nog slechts 2 aan boord, hebbende men, ten einde het vaartuig te redden, de overige 81 in zee moeten werpen. Geen der schepelingen heeft het leven verloren; doch het stoomschip heeft zwaar geleden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten October.

De leden van den Staatsraad zijn, Zaterdag middag, buitengewoon bijeengeroepen op 's konings paleis. Al de ministers moesten daarbij tegenwoordig zijn. Men wilde dat in deze buitengewone vergadering over het budget zou gehandeld zijn.

Zaterdag morgen heeft de Tweede Kamer eene zitting met gesloten deuren gehouden, waarin de commissie, belast met het opstellen van een concept-adres in antwoord op de koninklijke aanspraak van Maandag II, haar rapport gedaan en een ontwerp heeft voorgesteld; hetzelfde is naar de afdelingen verzonden, die zich dadelijk met het onderzoek hebben bezig gehouden. Heden (Maandag) zal de centrale afdeling deswege eene bijeenkomst houden. De beradslagingen over dat ontwerp zullen heden of morgen bij de Tweede Kamer plaats hebben.

Men verneemt van het Loo, dat Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden den 23sten dezer, aldaar zonder gevolg, op het paleis is aangekomen. Men zeide, dat Z. K. H. op heden maandag, in gezelschap van Z. M. Koning Willem Frederik, naar de residentie zou terugkeeren.

Uit 's Bosch schrijft men van den 22sten dezer: De heer J. de Wijs door zijne benoeming als lid van de verduurde tweede kamer der Staten-Generaal opgehouden hebbende tot de provinciale staten van Noord-Brabant te behooren, verzocht hebbende dat bij eene nieuwe verkiezing op zijnen persoon niet werd gelet, zoo heeft de Eitel Achtere raad dezer stad in de vergadering van heden, in zijne plaats tot lid der provinciale staten benoemd, den heer H. T. J. van der Ven, lid der stedelijke regering.

Te 's Hage is aangekomen de generaal *Crocqenberg* van wege Z. M. den koning van Hannover belast om Z. M. koning Willem II geluk te wenschen met de beklimming van den troon; alsmede de baron *von Preen*, van wege den hertog van Nassau met dezelfde zending belast.

De hier te lande thans ontvongen Javasche couranten tot den 17den Junij II., bevatten het volgend verslag, wegens de bemagtiging van Sinkel, op de noordwestkust van Sumatra, door de Nederlandsche land- en zeemagt.

Het dezer dagen van Samatra ter reede van Batavia aangekomen

stoomschip *Phoenix*, heeft de tijding medegebragt van het bemagtigen van Sinkel door onze troepen.

Omtrent deze belangrijke gebeurtenis, welke gelukkig aan slechts een drietal onzer soldaten het leven heeft gekost, zijn de navolgende bijzonderheden vernomen:

De voor de expeditie bestemde troepen, den 17 en 18 Mei te Baros en te Tapos ingescheept, debarqueerden den 24 daaraanvolgenden bij de Selaga-baai, ten zuidoosten, op een dagmarsch afstand van Sinkel, alwaar eenige dagen werd gewacht op de aankomst van Zr. Ms. stoomschip *Phoenix*, en van Zr. Ms. fregat *de Rupel*.

Daar deze vaartuigen niet kwamen opzetten, en de vrees bestond voor eenige ongunstige verandering van het weder, bij meer afgaande maan, werd tot het bewerkstelligen van den aanval besloten, — in verband waarmede de beweging der landmagt, sterk ongeveer 700 bajonetten, en met zich voerende een stuk kanon a 3 pond, den 24 een' aanvang nam langs het zeestrand, om den hoek van Bawang, met het voornemen, om voort te rukken tot Telo Binang, een plaats beoosten in de bogt van Sinkel, alwaar gelegenheid bestond tot het aan wal zetten, onder dekking der troepen, van het zwaarder geschut, bestaande in twee twaalfponders en twee honderdvijftigponders, derwaarts niet over land hadden kunnen worden gesleept, zijnde de marsch voor de troepen, zonder bagaasje, reeds hoogstmoeijelijk en afmattend geweest; daar men, ter oorzake van het brandende weder, doch vooral wegens de menigte door hooge zeeën en zware branding omvergeworpen boomen, welke soms verscheiden uren achter elkander eene ondoordringbare natuurlijke verbarakking deden stellen, verplicht was huisen om door de zee te loopen. Deze verhinderingen waren oorzaak, dat dien dag het punt van bestemming niet ten volle is kunnen worden bereikt, en de troepen, op een klein doch open terrein, den nacht doorbragten, terwijl ook het eskader niet voor het vallen van den avond de reede van Sinkel bereikte. De aanval werd bepaald op den volgende morgen, als wanneer, met het aanbreeken van den dag, de landtroepen zich tot dat einde in beweging stelden, waarop kort daarna op onderscheiden punten der vijandelijke linie, witte vlaggen werden vertoond, terwijl te gelijker tijd een Sampiang met een zoodanig teeken van onderhandeling of onderwerping kwam aanroeijen, aan boord hebbende twee zondelingen, met een' brief van Radja Moeda van Traeman, verzoekende vrede voor de bevolking van Sinkel, welke laatsten, volgens hun zeggen, tot onderwerping bereid waren.

Intusschen was het hoofd der eerste kolonne voortgerukt, en, bij nadering der vijandelijke sterkte, met een schroot- en geweerbaar begroet geworden, hetgeen voor een oogenblik eene achterwaartsche beweging ten gevolge had, zijnde het tevens gebleken, dat de vijand positie met geschut van zwaar kaliber gewapend was.

In dezen staat der zaak de wapenen moeiende beslissen, was van onze zijde al zeer spoedig eene traverse van zandzakken opgeworpen, ter breedte van het front van een peloton, zoodat de in in kolonne opvolgende troepen voor den eersten aanval der kogels eenigzins gedeckt waren, terwijl tevens met kracht werd gearbeid, om het ziele aan boord van het transportschip *Corsair* hebbende geschut te landden, en van de oorlogsvaartuigen de noodige ammunitie aan te voeren, welk een en ander, met behulp der barkassen en sloepen van het eskader, met eenen allezins prijzenswaardigen ijver en activiteit werd bewerkstelligd, niettegenstaande het landingspunt nu van nabij onder bereik van het vijandelijk vuur was.

Aan de medewerking van de zijde der marine was dan ook grootendeels te danken, dat in korte oogenblikken een kanon a 12 pond, en een bouwuiser a 24 ponden ijzer in batterij waren gebragt, en een klein kon worden gemaakt met het beoogde punt van het vijandelijk vuur, welke de vijand, door de onzen waren gebleeserd, een verlies, hetwelk als bijzonder gering mag beschouwd worden, als men de geprolongeerde diepte der stelling onzer troepen, en de groote nabijheid der vijandelijke schoten in aanmerking neemt.

Dank zij de goede directie der schoten uit onzen 12ponder gedaan, werd al spoedig niet alleen het voornaamste der vijandelijke stukken, hetgeen een 30ponder karonade bleek te zijn, geheel gedemonteerd, maar ook het overige vuur des vijands tot zwijgen gebragt, met dit gelukkig gevolg, dat de vijand, hierdoor ontmoedigd, den reeds voorbereiden storm niet durfde afwachten, en zijne drie stukken aan den oostkant der monding van de rivier evacueerde, terwijl de strand-beperschers, gedurende den nacht, kleine kampong, met al het ziele daarin bevindende, in brand staken.

Deze daad van wanhoop en de lathartige retraite van den vijand moet hoofdzakelijk toegeschreven worden aan de welbemaande maatregelen der onzen, bij deze gelegenheid, en aan den gortvrijen twelken de door ons behaalde overwinning op den 12 April jl. heeft achtergelaten.

Bij de in bezitneming van Sinkel is eene vrij aanzienlijke hoeveelheid geschut (waaronder verscheiden stukken vernageld) alsmede kruid en ander materieel gevonden.

Het verlies van onze zijde bedraagt slechts drie gesneuvelden en twaalf gebleeserden; dat des vijands is nog onbekend.

157 1/2 1/4 Ardoins 1636 dent. rest.

J. M. Gurnea.
Birnbaum & Co.,
J. B. Gurnea.